

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és laptulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Simor-utca 39.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

A katolikus körök rendeltetése.

Mayer Károly kanonok beszéde

a vizivárosi katolikus kör legutóbbi közgyűlésén.

Midőn a vizivárosi kath. körnek t. tagjait, kik e közgyűlésre oly szép számmal jelentek meg szivemből üdvözlöm, egyszersmind — ugy ezen kör előljáróinak, vezetőinek, valamint minden jelenlévő tagjának, midőn még nem rég ültük a polgári év kezdetét s midőn evvel együtt az egyleti év tevékenységének egy újabb évébe kezdünk — boldog újévet kívánok s a jó Istennek bőséges áldását ugy magukra mint családjaik számára és adja az ég, hogy az Isten bőséges áldása mellett mindnyájan ezen kör felvirágzásán sikeresen munkálkodhassunk.

Lehetetlen, hogy a mai szent ünnepen, mely a kör életének is örömnapija, midőn emlékéztülünk azon magasztos eseménynek, hogy Jézus Krisztus a pogány világnak kijelentette magát és a 3 keleti bölcs hódolatát fogadta a betlehemi istállóban, az ő szegény jászolyánál, lehetetlen, hogy meg ne emlékezzem azon benső viszonyról, mely fennáll a kath. körök fenséges célja és a 3 keleti bölcs hódolata és imádása között.

Bennünket is egy csillag gyűjtött egybe e körbe, e csillag, melyet hálából a kör homlokára is tüztünk, midőn e kört kath. körnek nevezzük, nem más mint a katholicizmus. És ez az elnevezés t. Uraim nemcsak külsőleges, nemcsak annyit tesz, hogy ezen kör olyan társaság, melynek tagjait kath. vallásu polgárok képezik, hanem ezen elnevezés jelentősége sokkal bensőbb és mélyebb, mert valamint az egyes embert is nemcsak azért mondják katolikusnak, mert külsőleg katolikusnak tartja magát, hanem főleg azért, mert belsőleg is ilyennek kell lennie, hasonlóképen ezen körök is azért neveztetnek kath. köröknek, mert ezeknek rendeltetése, hivatása és célja is katolikus, s így midőn ezen rendeltetésüknek megfelelni törekcsenek, midőn ezen kath. hivatásukat betölteni igérik, s midőn ezen kath. céljok eléréseért munkálkodnak és küzdenek: akkor nem tesznek egyebet, mint követik a 3 keleti bölcs példáját, akkor velük utaznak, hogy munkálkodásukkal ők is hódolatukat vigyék Jézusnak.

Azonban Uraim! Sokan vannak, a kik kételkedve azt kérdezik, hogyan éri el a kath. kör e célját, hisz e körök tagjai csak azért jönnek össze, hogy beszélgesenek, újságot olvassanak, egymással társalognak vagy pipaszó mellett töltsék idejüket stb. Én Uraim! nem vagyok ezeknek a véleményén, nem voltam és nem is

leszek, mert abban a meggyőződésben vagyok, hogy ezek bizonyára tévedésben vannak és nem ismerik fel azon nagy, hathatós erőt, mely a jószellemben való működésben rejlik, melyet a jószellemben való állhatatos kitartás s egyetértés idővel bár, érvényre emelni képes. Én ellenkezőleg, ha megpillantom azt a szót *katolikus* valamely intézet vagy vállalat felett, ez nekem nagy biztosítékot nyújt és én nagy bizalommal nézem az ily egyesület működését. Ha pedig azt látom, hogy valamely intézet vagy vállalat jelzöt nélkülözi, akkor bizony a bizalmat nem előlegezem neki, hanem célja és iránya felől tudakozodom; ha pedig azt látom, hogy valamely intézmény, egyesület stb. e czímet magától ellöki, e jelvényt magáról erőnek erejével letörli (példát, szomoruat pedig erre is találunk a régi katolikus iskolák elközösítésénél), akkor ez engem elszomorít és a bizalmat méltán vonom meg tőle, mert itt már a katolikus szellemnek meggyöngyölését, a püspöki felügyeleti jogok megcsorbítását, ezeknél a legbelebberbb, legjogosabb és leglelküismeretesebb őrszemek tevékenységének megbénítását látom. Ismétlem tehát azt, hogy engem már maga a kath. köröknek e czíme is megnyugtat és biztosít e köröknek üdvös működéséről.

Felhozzák a kath. körökben azt is, hogy e körök céljukat már azért sem érhetik el, mert politikával nem foglalkoznak, sőt alapszabályaik ezt egészen kizárják.

Igaz, a kath. körök politikával nem foglalkoznak, de szükségök sincs rá. A kath. körök jól tudják azt, hogy ők a kath. egyház nagy magasztos intézményén alapulnak és ebbe vannak beépítve, ennél fogva, hogyan volna szükségök arra, hogy külön politikai célt tűzzenek maguk elé? Hisz a kath. körök t. tagjai jól tudják azt, hogy Krisztus Urunk nem vallást pusztán, hanem vallási társaságot alapított; még pedig egyet és nem többet; egységeset és nem többfélét, ez a Krisztus által alapított egyház kezdete óta a római kath. egyház neve alatt ismeretes, kiterjesztve az egész világra, a népek millióit számítja híveinek, akik benne, mint egy rendezett nagy társaságban a római pápa főnöksége és a püspökök gondozása alatt örök céljuk felé törekcsenek; miért volna tehát szükségük külön politikára; a kath. körök tagjai tudják azt, hogy a modern jogállam, a mennyiben a kath. egyházzal szemben ugyanazt a hatalmat és hatalmi jogkört kívánja gyakorolni, a melyben a fejedelmet a protestantizmus részesítette, nemcsak hamis alapon áll, hanem igazságtalan is, minek volna tehát külön politikára szükségük; a kath. körök jól tudják azt s

megvannak arról győződve, hogy ezen egyház természetfölötti, tehát minden polgári s politikai társaságtól különbözik; tudják azt, hogy ezen egyház tökéletes társaság és autonóm, azaz olyan, mely nem képezi részét egy másik társaságnak, olyan, a melynek célja nem szolgál eszközül egy másik társaság céljaira, hanem a mely a maga nemében legfőbb, legfüggetlenebb és legteljesebb társaság, a mely tehát a maga célja elérésére szükséges eszközöket mind önmagában bírja, van-e hát szüksége külön politikai irányokra? A kath. körök tagjai tudják azt, hogy ezen egyháznak célja természetfölötti bár, de nem minden eszközei ilyenek, mert az egyház emberekből áll, ennél fogva eszközeinek is ezekhez mérteknem kell lenni.

Ezek után azt kérdezem én, mi célból volna most már a kath. köröknek szüksége külön politikára? Nem a legjőzanabb politikai elvet vallják-e akkor, midőn ők ezen egyház tanításához tántoríthatatlan hűséggel ragaszkodnak? Nem a legbölcsőbb politikát követik-e akkor, ha ezen egyház törvényei és szelleme szerint rendezik be életüket és ezek szolgálnak zsinórmértékül működésöknek! Nem akkor tesznek-e bizonyosságot legjőzanabb politikai irányukról, ha ezen egyház püspökei iránt a legodaadóbb ragaszkodással viselkednek? Hisz önök, t. i. a kath. körök tagjai jól tudják azt és megvannak arról győződve, hogy éppen ezen egyház az, mely az ő isteni, tehát emberileg nem is utánozható szervezeteiben kimeríthetetlen forrásokat tud nyitni a társadalmi bajok orvoslására, épügy, mint a társadalom szellemi és anyagi jólétének előmozdítására is; e körök tagjai tudják azt, hogy az egyház, ha ennek jogai épségben hagyatnak és kezei nincsenek békóba verve, a nép anyagi és szellemi javának előmozdítására kimondhatatlan sokat tud tenni és már eddig is annyit tett, hogy dicsőségesen uralkodó XIII. Leó pápának mondása szerint: „Sokszor úgy tűnik fel, mintha a jótékonyság gyakorlása volna egyedüli feladata.“

Azonban a kath. körök, ha politikával nem is foglalkoznak, de szemet sem hunyhatnak oly politikai irányokkal szemben, melyek egyházunk jogait sértik, intézményeinek erejét, áldásos működését megbénítani iparkodnak; sőt ha ily veszélyes irányok ellen küzdenek, ezeknek érvényesülését lehetetlenné tenni iparkodnak, ezt ugy hiszem mindenki csak természetesnek fogja találni.

Miután megvagyok győződve, hogy a vizivárosi kath. fiókkör is ily jóránny működésre akarja magát szervezni ezen közgyűlés intézkedése által, ennél fogva e közgyűlést örömmel megnyitom.

— **A helyzet.** A tanácskozások, melyek Bécsben Ő felsége elnökle mellett folytak a helyzetéről, tegnap véget értek s Bánffyék vizsgálata is tértek már Budapestre. Az eredmény nem lett Bánffy elejtése, amint azt széles körben biztosra vették, hanem csak abban történt megállapodás, hogy pourparlékat tesznek folyamatba a parlamenti béke helyreállításának érdekében. A királynak így az a kívánsága, hogy a válság megoldása a képviselőház keretén belül az összes parlamenti tényezők meghallgatásával történjék.

Egyelőre azonban nem nagy a remény, hogy eredménye lesz a pourparléknak s erre számíthatnak is Bánffyék, ami abból látszik, hogy a Nemzet című leib-zsurnál erősen csinálja a hangulatot az országgyűlés feloszlására vonatkozóan. A tárgyalások eredménytelensége esetére merész kombinációk származnak kifelé a kormány-párti klikkekől, melyeknek nyilván eljlesztő szándékuk van. Ilyen hír az, hogy a bécsi korona tanács megállapodása szerint abban az esetben ha az obstrukció az államháztartás és a hadsereg rendjét érintené, a már korábban történt elhatározás folytán a képviselőház fel fog oszlattni; megállapodás történt az iránt is, hogy az esetben az államháztartás épsége és a hadsereg érdekeinek védelmére minő rendkívüli eljárás fog követetni.

Az első pourparlékról, melyek tegnap délután tartottak, egyelőre semmiféle kommunikát nem adtak ki. Csak annyi ismeretes, hogy Bánffy, Fejérvári, Szilágyi, Andrássy Gyula gr. Csáky Albin gróf vettek azokban részt.

— **A néppárt hódítása.** Az igaz, becsületes munka mindig meghozza a maga gyümölcsét. Ime rá az örvendetes példa: Miskolc város északi kerületének polgársága, az a polgárság, amely annak idején Lánosz Leót a hirhedt csaccai választás volt kormánypárti jelöltjét választotta meg követjének, leplezetlenül kijelenté most, hogy egyedül a néppárt működésével rokonszenvezik s csak azt látja célra vezetőnek a nép boldogulását illetőleg. Az okok, melyek a miskolciakat a néppárt részére hódították, kitérnek a képviselőházhoz legutóbb intézett következő levelükből, melyet ilyen elvtársaink örömeire egész terjedelmében lenyomatunk:

„Mi alóltrottak Borsódmegye Miskolc város északkerületi választó és adózó polgárai alázatosan

Harmadik osztályon.

— A Fejérmegyei Napló. Tárczája.

Írta: Kincs István.

Tízszeg megbánta már, hogy harmadikra váltott jegyet. Mert hiszen ki látta, akkor kezdeni el a garast a foglaltat verni, mikor valaki hódító hadjáratra indul menyasszony után. A szegény államvasutakon akarja megvenni árát annak a csokornak, mely hivatva lézen a küzdelemben az első ágyusztót képviselni. Tessék már most! milyen koldus társaságba keveredett: Két gulyás atyafi, egy bugyros zsidó, no meg egy vén asszony.

Brr... a segédtelevényvezető a rekkenő hőség dacára is fázni kezd. No de már megtörtént... észébe jut, hogy kalendárium a hónap elsőjénél jóval többet mutat és azután... fitty neki ez is oda ér, hová az első osztály. Majd ha Marciányi Ágota a felesége lesz, igen akkor majd utazik ő első osztályban, utazik annyit, hogy a vonat vezető nyílt pályán is megállítja a vonatot, ha netán valahol jönni látja.

— **Ágota!** milyen gyönyörű név. A vezetőneve után ítélve valami nemesi familiából származhatik. Bizonyosan lesz predikatuma is. A boldog zsidója, ki azt a jó parthiet számára kifundálta, persze ilyet észre se veszi; ő csak

kérjük a képviselőház minden egyes törvényhozóit, hogy az édes magyar hazánkban élő kis-mezőgazdák és kisiparosok helyzetén javítani törekedjenek olyformán, hogy a földadó és kisiparosok adójának leszállítását eszközölnék. Az ezen leszállított adók helyébe a nagy börze és nagy iparvállalatok megadóztatását törvénybe iktatják. Nagyon csodálkozunk és sajnós, hogy az egész parlamentben a néppárton kívül egy párt sem akar foglalkozni ezen üdvös és könyörületes intézkedéssel. Miért? Talán káros? Avagy veszedelmes? Oh nem! Hanem azért a legjobb reménnyel nyújtjuk be kérelmünket a magyar országhoz. Mert megvagyunk győződve, hogy mi a képviselő választókat tanusított legnagyobb bizalmunkért viszont bizalmat nyerünk.

Ma Miskolc város választó polgárai nem nagy szeretettel viseltünk a sok képviselő párt iránt és nálunk a néppárt ez ideig nem nagy dicsőségnek örvend, de úgy vesszük magunkat észre, hogy napról-napra egy-egy lépéssel közeledünk e párthoz és a legmúltabb elismerést és szeretetet tanúsítjuk iránta vallás- és pártkülönbség nélkül. Miért? Mert egy programjában, mint a képviselőházban egyedül a néppárt tüzte ki célul az egész országnak népének anyagi jólétét és vallásos erkölcsét megtartani és előfejlesztetni. Mi azt is tudjuk, hogy a képviselőházban nem új eszme az, hogy a földmives kis-gazdák és kis-iparosok nyomozott helyzetén javítsanak és a tözsdé s a nagypári vállalatok megadóztatását hozzák be.

Mi szintén csatlakozunk a néppárt amaz indítványához és kérjük a t. képviselőházat: méltóztassék a magas kormányt arra bírni, hogy sürgősen keszítsen törvényjavaslatot a fenti kérelmünkre vonatkozólag, mert évről-évre újabb adóemekkel sújtatunk, melyeket már képtelenség vagyunk tovább elvieselni. Tekintsük városunk régi virágzó kisiparát, melynek a gyárpar éppen most üli gázstorát! (Következik 150 aláírás.)

— **Interpellációk az egyetemi kör dolgában.** Az egyetemi kör bezárása dolgában legközelebb három interpellációt is intéznek Wlassics miniszterhez. Interpellálni fognak Major Ferencz dr., Barabás Béla s Visontai Soma dr.

— **Példaadó vármegye.** Az ország első vármegyéje Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye nyíltan kimondta tegnap a közgyűlésén, hogy tekintettel az ex-lex állapotra, a megye területén sem állami adókat behajtani sem ujonczokat szedni nem enged. Abban az esetben, ha a miniszter törvénybe ütköző rendeletet in-

tézne a megyéhez, az alispán kijelentette, hogy rögtön felír a kormányhoz s egyuttal haladéktalanul egybehívja tanácskozására a törvényhatóságot.

A jótékony nőegylet közgyűlése.

A tagok élénk részvétele mellett tartotta e hó 6-án évi rendes közgyűlést a székesfejérvári jótékony nőegylet. A tanácskozást, mely a városi takarékpénztár helyiségében folyt le, az egylet nagyszivü védnökője, Szögyény-Marich Julia urhölgy vezette.

Legelső sorban fölolvására került Gebhard Ignáczné elnöki jelentése az egylet múlt évi működéséről, mely az egyletnek a helybeli szegények nyomorának enyhítésére kifejtett tevékenységét ismertette, azon körülmény jelzése mellett, hogy az egylet által a szegények segélyezésére 4293 frt fordítottatott 54 szegénysorsu iskolás gyermek 332 frt költséggel téli ruházattal lön ellátva.

Ezután az egylet pénztárának 1898. évi számadásai terjesztettek elő és arra nézve a pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Titkár felolvasta özv. Felmayer Istvánnának védnökőhöz intézett levelét, mely szerint a városból végleg történt eltávózása folytán az alelnöki tisztségről lemond s egyuttal az egylet által létesített népkonyha alapjára 200 frt jótékony adományt volt kegyes az egyletnek juttatni. Mély fájdalommal vették tudomásul az egylet nagy jövőjének lemondását, mert egy odaadó tevékenysége, mint példaadó jótékonyágával, az egyletnek és a nyomorban szenvedő szerencsétleneknek pótolhatlan jótévéje volt. A közgyűlésen el is határozta egyhangulag, hogy az egylet körül szerzett nagy érdemeit méltó módon fogják megörökíteni.

A tanácskozás magasra kiemelkedő momentumát képezte ezután az a lelkes, szép beszéd, melyet Szögyény-Marich Julia urhölgy védnökő mondott, visszaillesztást vetvén abban az egylet múlt évi munkásságára.

A fiatalember katorászni kezdett zsebében s rövid váratva monoklit húzott elő. Félrevonta a szájaszélét, úgy csíptette föl azt a szerszámot, hogy vele szép szomszédnőjét tetőtől talpig annál jobban végig mustálhassa.

Valóságos szakismerettel csinálta a dolgot s a mint hátát büszkén nekivette a kocsi falának, félt nyitott szájjal mohó érdeklődést eláruló tettetett léhasággal méregette ablakos félszemét, a szép leány nem tehetett róla, el kellett mosolyodnia.

— Milyen herzig! milyen csinos! — tört ki belőle a lelkesedés félhangon.

— Parancsol? — kérdezte az elegáns hölgy, azt híven, hogy neki szól.

— Én—én? — tért magához ámulatából Náci — se—semmi... az az hogy... izé... bocssáson Nagysád, azt gondoltam, ha piktor volnék...

— No és ha piktor volna?

— És angyalra volna szükségem, akkor egyenesen kegyedhez folyamodnám. S menyéi karok megtisztelve érezhetnék magukat, ha vásznomon Nagysád reprezentálná őket...

— De hát sajnós, — vette föl a szót kecses mosolylyal — uraságod úgy látszik, nem piktor.

— Igenis, nem: én televényvezető vagyok.

A jótékony nőegylet felett immár elvult esztendő — ugymond — sok nevezetes s nagyfontosságú esemény tanuja volt. Mindenekelőtt is megrendítette egész valónkat ama rém hír, mely szeptember hó első felében a genfi tó körülben békés, bűbajos szépségű partjairól széles e hazánkba hatott, hol a Kárpátoktól Adriáig keserves zokogás visszhangját keltette. Nem csupán fenkelt lelki, rajongón szeretett Királynénk nemes életét oltotta el ama örökidőkre átkos emlékü tör, de egész nemzetünk szívén oly sajtó sebet ejtett, melynek más gyógyító balzsama nem lehet, mint az ima, — a jótékony! Átérezte ezt egyeletünk is s a maga szerény körében Királynénk emlékét oly intézménnyel kívánta szorosan összekapcsolni, melyet legalkalmasabbnak tart a gondjaira bízott szíkkölködők nyomorának enyhítésére. Már régebben közhaj tárgyát képezte városunkban egy népkönyha felállítására. Már évekkel ezelőtt megpendítette s folytonosan sürgősen támogatta ez eszmét a helybeli sajtó, — áldozatkész emberbarátok nagyobb összegeket ajánlottak fel e célra, de mindezek mellett az elháritatlanoknak látszó anyagi akadályok miatt még távol állottunk ezen terv megvalósításától. Október elején tartott választmányi ülésünk határozatából a városi törvényhatósághoz benyújtott kérvényünk azonban az intéző körök legmelegebb pártfogása folytán oly előnyös elintéztést nyert, hogy a kért tette-mesebb segélyösszeg nagylelkűen történt megszavazása lehetővé tette, hogy mintegy varázslátesítésre létesült a népkönyha, — melyet felejtethetetlen jó Királynénk a sirban is áldásos nevének védnöksége alá helyezni óhajtunk. Mult évi december hó 1-től fogva egyeletünk felügyelete alatt, a városi hatóság és közegei jóindulata által mindenképp támogatva körülbelül 70-en részeseülnek naponként a jól elkészített meleg étel jótéteményében. Adózzunk érte legbensőbb hálával városunk közönsége mindenkor tanúsított áldozatkész nagylelkűségéért. Fényes nyilvánulása volt ez utóbbinak ama nagyszabású érdeklődés, melyet a mult tavasszal újabb ízben tapasztaltunk, midőn a Vörösmarty-kör állandó működő társulata pénztárunk javára, a legzebb sikertől koronázott előadásokat rendezett, a melyekről e helyen is megemlékezve, úgy a rendezők, mint az összes működőknél hálás köszönetünket tolmácsolni.

Legyen szabad továbbá egyeletünk érdem-dus elnöke s egykori alapítója: öv. Gebhard

— Kár, végtelenül kár — szólt a hölgy sajnálkozva s a párbeszéd abba maradt.

Szergényi Náci azonban nem hagyta annyiba. Mindenáron valami okosat akart mondani hamarjában, hanem hát a felső emelele nehezen tudott kinyilatkozni. Végezetül azon kezdte:

— Czudar meleg van.

— Az bizony — hagyta rá a szép leány mosolyogva.

— Hanem az még jó, hogy az emberfia válogathat a vasuti kocsiokban. Második osztályba hát bele nem ülnek most, ha az üzletvezetéség engem fizetne. Ott kérem, tisztára el kellene olvadni. Nagysád is ugyebár kényelmi szempontból választotta a harmadik osztályt?

— Én? pénzügyi szempontból választottam, — kacagott föl a hölgy.

Náci agyon volt verve, száz forintért se tudott volna egyet lóditani a társalgásnak kátyuba rekedt szekerén. Hanem a másik, hogy észrevette zavarát, könnyed természetességgel sietett segítségére.

— Ugy bizony, a harmadik osztály megtakarítással jár s ha valaki nem születik mindjárt grófnőnek . . .

— Annak kellett volna születnie — hiveskedett Náci — igenis, Nagysád, a Gondviselés kegyednél szarvas hibát követett el.

Ignáczné urhölgy, a pénztári kezelés rendkívüli fáradságos feladatát bámulatos pontosság és odaadással megoldó Reé Istvánné urhölgy, a lelkes és buzgó negyedes hölgyek és választmányi, valamint mindazon tagoknak, kik a népkönyhában a napi felügyeletet elvállalni kegyeskedtek és végre a nagy elfoglaltsággal járó titkári teendőit lankadatlan buzgalommal végző Gebhard Bódog urnak legmelegebb, legőszintébb háláját nyilvánítom.

Mély és igaz meghatottsággal vesszük tudomásul öv. Felmayer Istvánné urhölgy egyeletünk nagyérdemű, általános szeretettől környezett alelnökének az imént felolvasott, városunkból való elköltözése folytán eddigi állásáról való lemondását. Mint méltó tagja családjának, ki egyeletünknek, tennálása óta legszilárdabb támasza, legbőkezebb jötevője volt, ezuttal is nagylelkű adományban részesíti egyleti új intézményünket, s a válás eme pillanatában mindnyájunk szomorúságát csak azon ígérete enyhítheti, hogy egyeletünk tagjai sorában továbbra is tisztelni szerencsénk leend. Bátor vagyok indítványozni, miszerint öv. Felmayer Istvánné urhölgy elévűhetlen érdemei jegyzőkönyvileg megörökítettén, ennek kivonata legmélyebb sajnálatunk s leghálásabb köszönetünk kifejezésével kezeihez legyen juttatva.

Bánatos szívvel emlékezem meg méltóságos Prifach József pápai prelátus nagyprépost mult esztendei február havában történt elhunytáról, kiben egyeletünk nemeslelkű jötevőjét ártatja.

S midőn most az alapszabályok értelmében 3 év telte után leköszönő tisztikar és választmánynak üdvös és eredménydus ténykedéséért ismételve igaz elismerésemet nyilvánítom — kérem a mélyen tisztelt hölgyeket, méltóztassanak az új választásokat, szokott méltányosság és igazságszeretettel eszközölni.

Fogadják nagysádotk a szives jóindulatért, melyben engem mindenkor részesíteni kegyeskedtek, őszinte köszönetem s ez újév hajnalhasadtán meleg szerencsekívánataimat. Az Eg áldása legyen velünk és működésünkön, az Eg áldása legyen szegényeink összes jötevőjén.

A nagy hatást keltett beszéd után, megválasztották az egylet választmányi tagjait, akik újabb három évi mandátumot kaptak. Megválasztottak: Aujedzsky Adolfné, Birki J.-né Deutsch Ignáczné, Dieterich Szilárdné, Diebala Györgyné, Eisenbarth Ferenczné, Eisenbarth

Károlyné, öv. Felmayer Istvánné, öv. Felmayer Károlyné, Fanta Adolfné, Báró Fiáth Pálné, Fittler Béjáné, Flits Miklósné, Flögl Edéné, Gazdy Béláné, öv. Gebhard Ignáczné, Gebhard Bódogné, Havranecz Józsefné, Havranecz Lajosné, Heltay Jenőné, Hettyey Ferenczné, Karl Józsefné, Karl Istvánné, Kovács Károlyné, Lichtneckert Antalné, Madaras L. né, Molnár Béláné, Nagy Ignáczné, Reé Istvánné, Révy Ferenczné, Rosty Mária, Roszberger Károlyné, Say Istvánné, Schlammadinger Alajosné, Schnetzer Nándorné, dr. Szabady Józsefné, Szepelt Nándorné, Szepessy Gézné, Tóth Béláné, Tóth Edéné, Varga Zsimondné, Véber Károlyné, Wertheim Árminné, Vörös Szilárdné, Zákies Miklósné urhölgyek. Ez eredmény kihirdettetvén az elnöklő védnökő jelezte azon körülményt, hogy az alapszabályok értelmében az elnök, alelnök és pénztárnokot az új választmány saját kebeléből választja, melyre nézve a választás a legközelebb tartandó választmányi ülésen tartatik meg.

A közgyűlés ezzel berekesztést is nyert.

A megyei közigazg. bizottság ülése.

A vármegyei közigazgatási bizottság ma délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését a vármegyei ház kistermében, Fiáth Pál báró főispán elnöke alatt.

Az ülésen jelen voltak Fiáth Pál báró főispán, Huszár Agost alispán, Szűts Arthur főjegyző, Balassa Sándor tb. főjegyző, dr. Balassa Imre jegyző, dr. Hattyufy Dezső árvaszéki elnök, Plossch Ferenc pénzügyigazgató, Quirini Gusztáv főmérnök, dr. Varga Zsigmond megyei főorvos, Heinrich Lajos t. ügyész. Németh Imre anakönyvi felügyelő, Koller Pál közig. előadó, továbbá Szűts Sándor, dr. Szűts Andor, Dettrich Zsigmond, Kenessey Gyula, Vegh István, Vértessy József, Molnár Béla közigazgatási bizottsági tagok.

Fiáth Pál báró főispán megnyitja az ülést és bejelenti hogy Festetics Bennó gróf kir. tan-

— Vagy ugy? . . . igen . . . izé . . . azt mondtam, be végtelen boldog Nagysád választottja.

— S ha csalatkoznék bennem?

— Nagysádban? Oh kérem, hogy mondhat ilyet! — mondta majdnem rimánkodva Szergényi.

— Pedig aligha ugy nem lesz. Földbirto-koséknak gondol, pedig csak bérlők vagyunk. No azután a sok gyerek, tenger adó, komiaz termés és a többi és a többi. Koldus világ van manapság, hiába . . .

— De ki Nagysád kezét fogja birni, az gazdag lesz. Dárius kincseivel nem cserélne.

— Ha valamennyi fiatalember oly nemesen gondolkodnék! — ábrándozott el a leány és kaczer tekintettel mélyedt Náci éhes két szemébe, hogy majdnem kísértetbe jött megszegni becsületszavát, melyet ugy sem adott még jövendőbelijének. Hiszen csak nem is ismerte meg. Most megy hozzá tisztelgini elsőben.

Kiáltják is már az utolsó állomást. Náci hamar czihelődik. De uti társnöje is indul.

— Szintén kiszáll? — kérdé a hölgy kissé meglepetve.

— Igenis, — volt a válasz. — Baltavárra törekszem.

— Baltavárra? — kiáltott a szép hölgy meglepetve — no ez derék. Hiszen jómagam is odatarok. Atyám talán küldött elem kocsi is,

— Gondolja?

— Nem gondolom, hanem tudom . . .

Különbem mit cím, gazdagság? Nekem az mind bliktri. Nagysád ezerte külömb száz grófnénál, — valamennyit egy kupaczbá rakják bár, azért mégis csak kegyedet irigyelné valamennyi.

— Jól elvetette a sulykot, — kacagott a szép leány.

— A tiszta igazságot mondom.

— Na . . .

— Nem hiszi? — tipródott Náci — azt hiszi bökölök? érdekből beszélék? Tudja meg hát mélyen tisztelt Nagysád, hogy én nekem már van mennyasszonyom, szép is, gazdag is — de ebben a pillanatban, ha becsületszavamat nem tekinteném, minden szerelmem daczára Nagysád lábai elé borulnék.

Szergényi Náci hirtelen mozdulattal mint-ha meg is akarta volna cselekedni a dolgot, hanem utitársnöje önkénytelen kezénél csipote s megakadályozta benne.

— Lovagias viselete tökéletesen meghat — szólt a hölgy még mindig előbbi derült kedélyével — hanem ha őszinteségre őszinteséggel kell válaszolnom, akkor hát tudja meg, nekem is van már völegényem.

— Na — van? hebegte Náci magánkivül — megölöm a gazembert.

— Mit mondott?

Bécsi helyszíre is lett biztos állapomban. Válság az öt törté-

hogyszám a Nohangt A társombi párti szándorona esetb a hatörté fog o is, h és a kívül

után nem Bám Csák

munlme észa amelcsac vála lenti séve veze okól hódí intétársimati

észal

vált deni hódí szeg anne dele már Két egy

ken meg a h utáosz lesi uta lyájön:

ték szá: A l kift

felügyelő és Kovács Sándor megyei állatorvos betegségek miatt távollétük igazolását kéri.

Hussár Ágost alispán jelenti, hogy a megyei közigazgatás életében a múlt hó folyamán semmi jelentősebb dolog nem fordult elő. Volt november hórlól 46 darab elintézetlen ügyirat, melyhez december folyamán 2846 darab érkezett, összesen tehát 2892 volt elintézendő. Eből elintéztetett 2839, maradt elintézetlenül 53 darab.

Szűts Arthur főjegyző felolvassa a távollévő megyei állatorvos jelentését, mely szerint az állategészségügy a megyében elég kedvező. Sertésvészessel már csak 8 község van megfertőzötve.

Ezután megalakulnak a különböző albizottságok, melyekbe a főjegyző által előterjesztett közig. bizottsági tagokat választja meg az ülés.

A főjegyző beterjeszti a jelentéseket, felelbevételeket. Ezek közül Juhász Erzsébet cselédlány kórházi költségei megtérítésének ügye provokált nagyobb vitát. Juhász Erzsébet Pálffy Károly szolgálatában állott, miközben megbetegedett s a megyei kórházban ápolták. Bodajki illetőségű levén a cseléd, megkerestette a község a kórházi költségek behajtására. A község azonban a lány szülőinek vagyontalanságát szegénységi bizonyítvánnyal igazolta, minek következtében a törvény értelmében a gazdának, Pálffy Károlynak kell a gyógykezelési költségeket megtéríteni. Ezért a költségek behajtására megkerestették a városi közigazgatás, mely Pálffynál foglalást eszközöltetett a gyógykezelési költségek erejéig. Pálffy a városi közigazgatásnak, mint nem illetékes közegnek az eljárását megfellebbezte a megyei közigazgatáshoz.

Balassa Sándor tb. főjegyző bejelenti a behajthatlan adókat, és kéri ezek beírását elrendelni; több kivételes nősülési engedélyt pedig pártolólág felterjeszteni kéri a miniszterhez.

A megüresedett lovasberényi anyakönyv-

legalább nem kell gyalog megtennie az utat, ha ugyan elfogadják tőlem.

— Pagysádtól? a méregpoharat is elfogadnám.

— Majd meglássuk.

Leadták jegyüket. Összeakadtak a kocsisal is, ki amolyan penzióba került féltődeles bricskával várta őket. A lovak azonban jobbakk voltak. A kocsis mikor meglátta Szergényi Nácit, egész naivul kérdezte a leánytól:

— Ez talán az az ur. kiről a zsidó beszélt? A nagyságos asszony otthon azt mondta, ha látjuk, hogy leszál, akkor vigyünk húst is haza innen a faluból.

A szép hölgy ajkába harapott s fűrksző tekintettel kisérsé s elfogult mosolylyal fordult Nácizhoz:

— Látom már, meg kell kérdeznem, kit fog szerencséltni Baltavárott.

— Marciányékat, — volt a tétova válasz.

— No akkor, Tamás — szolt a leány a kocsisnak — eredj és szerezd meg azt a húst.

— Hogyan! pattant föl ijedten Szergényi Náci.

— Csak úgy, hogy Marciányi Ágota vagyok s ha nem csalódom ön lesz a szerencsés, kit az én kezemmel boldogítani akarnak.

A fiatal ember csaknem lefordult onnan az ülőhelyéről: iziben mintha költőzködni kezdett volna belőle a lélek. Hogyan! hát őt olyan rutul becsapták. Szemeivel kereste a lépcső-

vezető-helyettesi állásra Botka Béla segédjegyzőt, czecei anyakönyvvezető-helyettest, hol ez állás eddig nem volt betöltve, Perényi Rezső segédjegyzőt ajánlja.

Dr. Hattyuffy Dezső árvaszéki elnök jelenti, hogy a december havi pénztár rendben találtatott. Benyújtja jelentését az utolsó évnegyedről és kéri tudomásul venni.

Dr. Varga Zsigmond jelenti, hogy a járványos betegségek közül a kanyaró lépett fel szörványosan. Előfordult 1 trachoma eset és 2 veszettség. Az influenza különösen a sárbogárdi járásban uralkodik. December hó folyamán kötöttet 61 házasság, született 773, meghalt 472 a megyében. A születések száma 291-el mulja felül a halálozásokét. A dajkaságba kiadott gyermekek száma 150, öngyilkosság 3 fordult elő. December folyamán megvizsgáltatták a lovasberényi, az abai, a seregélyesi és a felsőszentiványi gyógyszerárak, melyek rendben s a legutóbbi miniszteri rendeletnek megfelelően kezelve találtattak. Oltásra beiratott 12.514, kik közül a legtöbb sikeresen beoltattak.

Plossek Ferenc pénzügyigazgató jelenti, hogy az adóhátralék az év végén 184.257 frt és 40 kr. Az 1898. év folyamán elemi kár címén 174.629 frt 17 kr. iratott le. Ideiglenesen 140 házadó lett elengedve. Bejelenti a behajthatlan hadmentességi díjakat és adókat és kéri azok törlését.

Sárbogárd község, miután a közigazgatási bíróság az 1897. évben a községből vásár és vám megváltás címén beszedett járadék adót visszatéríteni rendeli, kéri az 1894. 95-96-ik években ily címen beszedett adók visszatérítését.

A pénzügyigazgató ez ügyben már intézkedett, azonban a közigazgatási bizottság a pénzügyminiszter intézkedését megsemmisíteni határozza, mely határozat ellen a pénzügyigazgató hatósági panaszt emel.

Quirini Gusztáv főmérnök teszi meg jelentését. Az utak jó állapotban vannak. A bicskeszékesfejérvári helyérdekű vasut megnyitásánál

vasat s ha Ágota időközben kezénél nem fogja, szent hogy még leugrik. Hanem a szép leány hoppon fogta s úgy sugta meglehetősen olvadó hangon fölébe:

— No és nem borul le lábaim elé? Most nem köti már becsületszava . . .

— De kérem, itt a bricskában! Hol minden ember látja — szabadkozott Náci.

— Hát kezét sem csókol szíve választott grófnőjének?

Náci azt gondolta, ördög vigye, arra még elszánja magát. Lehajlott az elébe tartott fehér kacsóhoz, ajkaihoz vonta s illendő czuppanást cselekedett meg rajta.

Ágota pedig időközben folytatta:

— Higye el, uram, nagyon a fején találta a szegyet, midőn az imént azt mondta, hogy a gazdaság önnek csak bliktri. Tisztára az. Látta, mi nyilt kártyákkal játszunk. Nekem van szerető szívem, önnek hivatala — éppen összeillünk. Ön keres, én spórolok s ugyanoda érünk, hová a grófok az életben — csak harmadik osztályon utazunk.

Szergényi Náci keseredett alázattal adta meg magát. Szétfoszlottak álmái . . . Hiába! az élet vasutján is kemény fából készítik a harmadik osztály padjait s azokon nehezebben sikerül az ábrándozás mint az első osztály puha párnái közt.

felvett jegyzőkönyvet a miniszter jóváhagyta. Aba község gyalog posta helyett kocsi postát kér, melyre nézve a postaigazgatóság elrendeli a kocsi posta felállítását, miről a község értesítetik.

A főügyész jelentését a közigazgató felolvassa, s ezzel az ülés 1/2 12 órakor véget ér.

Huszonöt esztendő.

Örömmel ült e hó 7-én a palotakülvárosi olvasókör, mely ez alkalommal érte meg fennállásának 25-ik évfordulóját. Öneretes öröme jogosult a derék körnek, mert 25 évi eredményes munkálkodás a nemzeti kultúra terén, olyan érdemeknek tesz részesévé bármely társadalmi intézményt, a melyek a halmelyre nem volna, nagy vétkeket követne el az igazság ellen.

Nehéz küzdelmeket, válságos idöket kellett legyőznie negyedszázados múltjában a jubiláló körnek s épen e küzdelmek nagysága teszi még jelentősebbé érdemeit. Fáradságtalan buzgósággal háritotta el mindenha a munkálkodása elé gördült akadályokat s csüggedést nem ismerve szolgálta célját, földadatát, mely mindig csak a hazaszeretet, polgári béke ápolása s a közművelődés terjesztése volt és lesz.

Amidőn üdvözöljük ünnepéből kifolyólag városunk eme egyik legrégebbi társas-örét, kénytelenek vagyunk némi megjegyzéseket tenni az ünnepség hiányos voltát illetőleg.

Ebben az országban, melynek zászlóját Szűz Mária szent képe ékesíti, szokása volt mindig az embereknek lsten segedelmét kérni a munka vagy küzdelem megkezdésekor s halát adni a Mindenhatónak, ha az eredmény sikerrel járt. Csak a röviddel ezelőtt lezajlott millenári ünnepségek alkalmával is tapasztaltuk, hogy királyával az élén az egész nemzet hálafohászt küldött az Urhoz, amiért erőt adott az ország fenntartására s megvédésére. A fenséges példát csak nagyon rövid idő választja el tőlünk s a palotakülvárosi olvasókörnek még sem akadt meg rajta a tekintete. A szép eredményeknek, melyeket a kör elért, örvendenek a tagok, de az egyiknek sem jutott eszébe, hogy talán mégis helyes volna testületileg fölkeresni valamelyik templomot s halát adni a Mindenhatónak a kegyes segedelméért, amelylyel az eredmények elérhetők voltak. Urak, vegyék figyelembe, hogy a koronás királynak sohasem derogált letérdelni az oltár elé . . .

E kitérés után, melynek megszívlelését kérjük, im a következőkben számolunk be az ünnepi közgyűlés letöltyásáról:

Nagy Ignác melegen üdvözölvén a jelen volt tagokat és vendégeket, a közgyűlést megnyitotta. A gyűlésre elküldték képviselőiket a helybeli társaságok s körök is és pedig a Vörösmarty kőr Vértessy József igazgatót s Csapary László dr. titkárt, a Tóvárosi Olvasókör Fesztetich Bennó gróf igazgatót s Kégl György jegyzőt, a Felsővárosi Olvasókör pedig Tóth Aladár elnököt.

Első tárgya volt a gyűlésnek az elnök jelenlése az 1898. évről. Az olvasókör 1897-ik évben 173, az 1898-ik évben 163 tagot számlált, a fogyték tehát sajnos — 15. 1898. évben tartott 1 közgyűlés, hozott benne 11 határozat; tartott 5 választmányi ülés, hozott 39 határozatot. Megtartott ezenkívül 1898. év február 2-án az olvasókör szokásos farsangi mulatsága szép sikerrel. Megünnepelte a kör 1898. márcz. 15-ikének emlékét társas vacsorával egybekötve, mely nemzeti ünnepélyre a helybeli agg honvédek közül 18 vendégül

meghívott. Elnök indítványára a közgyűlés a társaságok képviselőinek szives megjelenésükért jövevények közönetet. A pénztáros s a számvizsgálók jelentése így szól: 1898. évben bevétel 362-97 frt. Kiadás 347-72 frt. Maradék 15-25 frt. melyre a pénztárnak, a számvizsgálók véleménye alapján a felmentvény megadatott.

A könyvtárnok jelentése szerint a tagok száma 1899. január 7-iki felvétel szerint 164. Az olvasókör áll 2919 miből 4538 kötetben. Ezen évi közgyűlésen a választmányi tagok egyharmad részének mandátuma lejárván, belletve újra megválasztottak egyhangulag a következők: Tóth Arthur. Pásztori Sándor, Falvai István, Németh István, Szalay József, Boross Sándor, Trummer Sándor és Kollmann József. A tisztviselőknek a kör szerény anyagi viszonyaihoz mérten igen csekély tiszteletdíj szavaztatott meg fáradságuk jutalmául.

Egyéb indítványok a tagok által nem tétettek, a közgyűlést az elnök hosszas eljenzés után bezárta.

Méltó ez alkalommal megemlékeznünk a kör korábbi és jelenlegi tisztviselőiről is, a kiknek országrész jutott ki a kör fejlesztésének a munkájában. A kör korábbi tisztviselői ezek voltak: Igazgatók: Turiák Péter, Rozberger Imre, Kovács György. Elnökök: Rainiss Mátyás, Nagy Ignác, Alelnök Greizinger Márton. Jegyzők: Schulmann János, Borchert Jenő dr., E. Rupp Róbert. Pénztárnokok: Kalmár László, Hunyady Mihály. Körösi Mihály. Könyvtárnok B. Szaller István urak voltak.

A kör jelenlegi tisztviselői: Elnök Nagy Ignác, alelnök Gánts Jenő, igazgatók Rozberger Imre, Szakál Antal, ügyész Borchert Jenő dr., pénztárnok Körösi Mihály, könyvtárnok Gerbán Ferencz, főjegyző Kovács János, jegyző ifj. Zalka János, Számvizsgálók Schmelcz Jákó, Richter József és ezenkívül a tisztikar támogatására 27 választmányi tag.

A közgyűlés után társasvacsora tartatott a kör helyiségében, mely alatt számos fölköszöntőt mondtak részint a kör régi, részint a jelenlegi tisztviselőire, valamint a kör telvirágzására.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseiket minél előbb megújítani kegyeskedjenek, mert különben nem szavatolhatunk a lap rendes expedálásáért.

Lapunk előfizetési ára

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

A kiadóhivatal.

— Magyar nász Berlinben. *Szögyény-Marich* László berlini nagykövetségünk leánya tegnap esküdtött örök hűségét Berlinben *Somssich József* gróf nagykövetségi attasénak. Nagy esemény számba ment egész Berlinben a nászünnepség, mert ennél fényesebb lakodalom ritkán esett meg a német fővárosban. A pompát bekoronázta, hogy maga *Vilmos* császár is részt vett a nászünnepségben, mint a család őszinte barátja és tisztelője. A polgári esketés délelőtt 9 órakor ment végre, az anyakönyvi hivatalban; délben 12 órakor volt az egyházi szertartás a Szent-Pál templomban, a hol *Vilmos* császár is megjelent. Tanúk voltak: a menyasszony részéről *Windischgrätz József* herceg tábornok és *Szögyény Géza*, a nagykövet fivére; a völegény részéről *Szapáry László* gróf fiúmei kormányzó és *Wurbrandt Herman* gróf. Nyozolyótlányok voltak: a menyasszony két nővére, *Somssich Lynar* és *Mendez* grótnők és *Schrader* bárónő. Vőfélyek voltak a völegény

két fivére, *Zichy István* gróf, *Mérey* külügyi udvari tanácsos, *Tisza gróf* és *Flotov* báró katonai attasé. A templom egészen megtelt előkelő közönséggel és az osztrák-magyar kolónia tagjaival. Midőn délben 12 órakor *Vilmos* császár osztrák-magyar huszár-ezredének egyenruhájában megjelent, megkondultak a templom harangjai. A templom bejáratánál *Szögyény-Marich* László és *Hetyey* Sámuel pécsi püspök, az utóbbi nagy ornátusban és a berlini katolikus papság élén fogadta a császárt. A szertartást *Hetyey* püspök végezte magyar nyelven. Az ünnep karénekekkel és trombitaharsoggal kezdődött és tedeummal végződött. Az esküvőn jelen voltak még: az olasz, francia és angol nagykövetek, továbbá *Radzivill* hrg. és *Bülow* miniszter. A császár kíséretében voltak: *Plessen* tábornok, *Mackensen* ezredes és *Boche* őrnagy. Az esküvő után diadalokoma volt az osztrák-magyar nagykövetségi palotában, ahol *Vilmos* császár a fiatal párnak igen szívélyesen gratulált. A lakománál a fiatal pár állt az asztalfőn, szemben velük *Vilmos* császár akitől jobbra *Szögyény-Marich* Lászlóné és a völegény atyja, balra pedig *Szögyény-Marich* László nagykövet és a völegény anyja foglaltak helyet. A lakoma folyamán fölállott *Szögyény-Marich* László nagykövet és vele együtt az egész társaság, mire a nagykövet lelkes hangu felköszöntőt mondott *Vilmos* császárra, mely rendkívüli hatást gyakorolt a jelenvölekre. A fiatal pár még aznap több hónapi nászutra indult. Az ezernyi jókívánsághoz, mely ez örömnapon az örömszülőket s az ifjú házasságok érte, hozzáadjuk a mi őszinte szívből fakadt óhajunkat is, hogy a Mindenható mindig csak boldogságot s meglepődést tartson föl az egész család számára!

— A belvárosi plebános beigtatása. Az augusztusi közgyűlésen megválasztott *K. Horváth* Istvánnak f. hó 8 án reggel 7 órakor volt az ünnepélyes beigtatása. A beigtatandó plebános fél 7 órakor misét mondott, utána *Károly* János nagyprépost végezte a beigtatást. Felolvasták az augusztusi városi közgyűlés jegyzőkönyvi kivonatát. *Károly* János nagyprépost szép beszédben fejtegeti az evangelium fontosságát, majd buzdítja az új plebánost, hogy hivatelti lelkiismeretesen gondozza és azokat az élet utain vezesse. A beigtatott plebános délben ebédet adott, melyen részt vettek *Cziráky Béla* és *Cziráky Antal* grófok, *Füth* Pál báró főispán és a város magistratus tagjai, — itt már azok is részt vettek, — de a beigtatáson a város még mint kegyur sem vett részt.

— Az új szombathelyi püspök Székesfejérvárott. Előkelő vendég volt legutóbb városunkban. *István Vilmos* dr., a kit ő Felsője nemrég nevezett ki szombathelyi püspöknek, mult szombaton Székesfejérvárra érkezett. Az új főpásztornak e hó 15-én lesz Szombathelyen a konsekrációja, a mely szertartáshoz kikérte most *Steiner* Fülöp dr. megyei püspökünk segédkezését, a mit ő méltósága meg is ígért. *István* püspök itt tartózkodása alatt *Károly* János dr. kanonoknak volt a vendége. Tegnap reggel utazott el *Pilis-Csabára*, exerciciumot tartandó a lazaristák kolostorában.

— Halálozás. *Szász* Domokos, az erdélyi ev. ref. egyházkerület szuperintendense tegnap délután 60 éves korában Kolozsvárt elhunyt.

— Szent misszió Velenczén. Nyolcz napon keresztül szent missziót tartottak legutóbb *Velence* községben *Flodung* és *Bóta* jézus társasági atyák. A misszió, melyre a *Meszlényi*

család hívta meg a jámbor atyákat, most hét fön ért véget. Az atyák szivet lelket átható beszédei alatt mindig tömve volt a templom s a nyolcz napi misszió alatt 800 hívő lélek részesült a szentségekben. A nép kimondhatatlan hálával volt az atyák részéről jött lelki jövedelményért s nem is mulasztotta el minden alkalommal ennek kifejezést adni. Távozásukkor lovasbandériummal az élén egész menet kísérte ki az atyákat a falu határáig.

— Öngyilkos *Károlyi* gróf. Rövid másfél évtized alatt a második öngyilkosság ejti immár gyászba a *Károlyi* grófi családot. *Viktor* gróf gyászos katasztrófáját, melynek a fejérmegyei Csurgó volt szomorú színhelye, alighogy befődte a teledés fátyolával az idő, amikor ime újabb szörnyű seb szakad föl a család szívére. *Károlyi* Ferencz gróf londoni nagykövetségünk attaséja, *Károlyi* Tibor gróf fia Londonban agyonlötöte magát. A haláleset már mult pénteken megtörtént, de hogy a saját kezétől esett el a boldogtalan ifju ember, az csak most lett nyilvánvalóvá. Egész hidegvérrel követte el a szörnyű bűnös tettet, a melyért legyen iránta irgalommal a Mindenható. Pénteken este két levéllel elküldte *Norák* nevű inasát a nagykövetségre s mire az inas visszatért a gróf Piccadilli-street-en levő lakására, gazdáját már holtan, átlött halántékkal a pamlogon fekvé találta. Az öngyilkosság okát nem tudják; a gróf anyagi viszonyai rendezettek voltak. Csak azt tudják, hogy az utóbbi napokban nagyon rossz színtelen volt, rosszullett miatt panaszkodott s azt mondta, hogy nem fog sokáig élni. Ugy látszik, hogy a fiatal gróf attól félt, hogy szívbaja van. A mélyen lesújtott szülők s rokonok tegnapelőtt Londonba érkeztek, a mikor már ravatalon találták *Ferencz* grótot. A hült tetemet behalzsamozva Nagy-Károlyba szálltják s a család sírjában helyezik örök pihenőre. Ezt maga az elhunyt kívánta egy levelében, melyet *Mensdorf* grófhhoz, a londoni nagykövetség vezetőjéhez intézett.

— *Milán Zichy* Jenő grófnál. *Milán* király, a ki szerda óta Magyarországon tartózkodik mint gróf *Zichy* Jenő vendége részt vett a tiszteletére rendezett magaslaki vadászon. A vadászon részt vettek *Milán* király, gróf *Zichy* Jenő, gróf *Hessenstein*, ifjabb gróf *Zichy* Ödön, báró *Rottenthal*, gróf *Zichy* Rafael, *Konstantonovics* ezredes, *Elek* Gu ztáv, *Boöthy* Attila, *Müller* Károly, *Huras*, a *Zichy*-uradalom kormányzója, *Telegy* József, *Gencsy* Albert országos képviselő, idős *Huras*, *Flatt* Károly, *Börzsönyi* János és az uradalmi erdészi tisztikar. Szombaton reggel nyolcz órakor rövid vadászreggeli után volt az indulás lóháton a magaslaki erdő felé. Mintegy 200 hajtó állott a vadászok rendelkezéséhez. A vadászat büszkeséges eredménnyel folyt estig, a mikor a magaslaki pompás kastély várta lakomával a társaságot. *Milán* király, tekintettel az ortodox újévre már el is utazott Belgrádba.

— A tüzoltók tisztelgése. Gróf *Cziráky* Béla és gróf *Cziráky* Antal a tüzoltóság lelkes hivatására vasárnap a belvárosi plebános beigtatására városunkba érkeztek. A helybeli önkéntes tüzoltó testület felhasználta az alkalmat, hogy kifejezést adjon a nemes főurak iránt érzett tiszteletének és hálájának. A plebános által adott ebéd idején zenezóval vonult a belvárosi plebánia elé a *Cziráky* grófok üdvözlésére. — Este pedig lampionos menettel és zenezóval üdvözölte a tüzoltó testület az újonnan meg-

választott *Fiáth Pál* br. elnököt, *Schlamadinger A.* alelnököt, *Rauscher Bélát*, *Havranek Józsefet* és *Reé Istvánt*. A menetet mindenütt nagy néptömeg kísérte.

— **Felolvasó estély.** A belvárosi katolikus kör e hó 15-én délután 5 órakor felolvasó estélyt rendez a cisztercita rend főgimnáziumának dísztermében a következő műsorral: *Allegro vivace, adagio, allegro moderato.* Mendelssohntól. Zongora-quartett. Előadják: Leéb Erzsike k. a. (zongora), dr. Kneifel Ferencz (hegedű), dr. Lauschmann Gyula (mély hegedű) és dr. Vass Bertalan (csello). — 2. *Isten dicsősége.* Férfi négyes. Beethoven-től. Előadja a Kör énekkara dr. Kneifel Ferencz székesegyházi karnagy vezetése alatt. — 3. *Beti és szó.* Irta és felolvassa dr. Vass Bertalan, cist. r. áldozópap, főgimn. tanár. — 4. *A kápolna.* Beckertől, előadja a Kör énekkara.

— **Királyunk német ezrede.** Berlinből jelentik, hogy a Ferencz császár nevét viselő testőr-gránátos-ezred erősen készül az ünnepre, melyen ötvenedik évfordulóját üli meg annak, hogy *I. Ferencz József* az ezred tulajdonosa. A jubileum napján az ezred 3 zászlajára ráütik azokat a zászló-szallagokat, melyeket *Karolina Augusta* császárné adott az ezrednek. *Steiningen* báró altábornagy a jubileumra tegnap este Lembergől Berlinbe érkezett. — Bécsből jelentik, hogy a Ferencz császár nevét viselő porosz gárda gránátos-ezred tisztii küldöttsége nem mint eredetileg tervezték, január 11-én ü felsége ötven éves ezredtulajdonosi jubileumának napján, hanem január 17-én, azon a napon, a melyen az Erzsébet királynéért elrendelt mély udvari gyász letelik, érkezik Bécsbe *Schwartzkoppen* ezredparancsnok vezetésével, hogy megozsa ü felségének az ezred szerencsekívánatát és jubileumi ajándékát.

— **Közgyűlés.** A tóvárosi fiók kath. kör f. hó 12-én délután 6 órakor tartja közgyűlését a kör helyiségében, melyre a katolikus kör tagjai ez uton is meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Titkári jelentés. 4. Könyvtárnoki jelentés. 5. Pénztárnoki és a számvizsgálók jelentése s a felmólvény megadása. 6. Zárszó. — *Az elnökség.*

— **Zichy Jenő gróf felolvasásai.** *Zichy Jenő* gróf első sorban a Nemzeti Kaszinóban fog utazása egyes epizódjairól csevegés-formában előadást tartani, a mihez ígérte köti. *Zichy Jenő* gróf különben február első napjaiban *Berlinbe*, *Pétervárra* és *Helsingforsba* utazik, hogy az ottani szakfériakkal megbeszélje eredményeit és megköszönje támogatásukat.

— **Schlauch bitoros a kath. iróknak.** A nagyváradi bitoros-püspök a következő levelet írta dr. *Herczegh Mihály* egyetemi prorektor-nak, mint az Országos Pázmány-egyesület elnökének: „A kath. hírlapírók és írók országos Pázmány-egyesületének, mely a jó Isten segítségével kath. egyházunk s magyar hazánk üdvére nagyon, de nagyon sok jót van hivatva tenni, pártolása hivatásomnak egész természetes folyamánya. Méltánylásomnak és reményemnek már szóval akkor kifejezést adtam, midőn Nagyságod vezetésével az egyesület küldöttségével személyesen volt szerencsém érintkezni. Ezuttal a magasatos czélú egyesület anyagi támogatására tisztelettel 500 forintot küldök alapítványul s a jó Isten bőséges áldását esdem áldott működésükre. Fogadjon Nagyságod kitünő tisztelem nyilvánítását. Dr. *Schlauch* Lőrincz, bibornok, nagyváradi 1. sz. püspök.

— **Hirtelen halál.** *Bárony János* pátkai lakos, 67 éves, földmives, f. hó 7-én hazafelé

tartott kocsiával. Utközben megállott, le akart szállni a kocsiról. A fellépőről azonban lecsúszott, orrára esett és ott maradt feke mozdulatlanul. Fia a közeli patakhoz sietett, vizet hozott, hogy életre hozza, de hasztalan, meg volt halva. A megéjtett hullavizsgálaton dr. *Vizteleky* Fülöp járás orvos szivszélhűdést konstátált. ez volt az oka, hogy a kocsiról lebukott.

— **Esküdtek összeírása.** Az esküdt bíróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-cz. életbe léptetése tárgyában kilocsátott 94179/1898. számú belügyminiszteri körrendelet értelmében, az esküdtek alapajstomának elkészítése folyamatba tétetett, mihez képest a város polgármestere értesíti a közönséget, hogy a város területén lakó minden férfi, ki magyar bonos, mult évben legalább 26-ik életévét betöltötte a magyar nyelvet érti, ezen írni és olvasni tud, évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizet, a mennyiben pedig időleges adómentességet élvez 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy adózásra való tekintet nélkül köztisztviselő, lelkész, magyar tudományos akadémiá tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasz, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, — továbbá az, aki felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolát végzett, — végül aki a középiskolai záróvizsgát letette f. évi január 16—20-ik napjaiban, mindenkor d. e. 8—12 óra között, a városház nagy termében az alapajstromba való felvétel végett, az összeíró bizottság előtt személyesen vagy meghatalmazott által megjelenhetik.

— **A cisztercita házigazdája.** A ciszterciták leromboltatják most egri gimnáziumuk régi épületét és helyébe újat, nagyobb emelteknek. Az építkezés két-három hónapig eltart és erre az időre hajléktalanná lett a cisztercita gimnázium. A rend tagjai megkérték *Samassa* érseket, hogy addig, míg az új épület elkészül, adjon helyet a gimnáziumnak az érseki liceum épületében. Az érsek nagy készséggel teljesítette a kérést. A liceum hatalmas épületében ő maga válogatta ki a szükséges termeket, ő maga méregette meg a falakat és jelölte ki, hogy melyikbe hanyadik osztály kerüljön. A munkában *Párvy* kanonok segített neki. Az érsek nagy örömmel mondogatta, hogy ő tudja milyenek kell lenni az iskolateremnek, még praxishól, mert valaha ő is volt tanár. Ez a valami harminczhat esztendő jelent: az érsek *Scitovszky* primás rendelkezése a nagyszombati gimnáziumban kezdte meg pályáját 1852-ben a klasszikus nyelvek tanításával.

— **Az egyetem bezárása.** Nebéz szándékai vannak az egyetem hiataltság ellenében *Wlassies* Gyula miniszternek. Az egyetemi kört, mint tudjuk, bezáratta már ama megokolással, hogy a hiataltság politikai a körben, amit alapszabályok is tiltanak. Ezt azonban, úgy látszik nem tartja még elegendőnek a miniszter ur, hanem hír szerint még az egyetem bezárását is terbe vette. Óriási az elkeseredés e miatt a hiataltság körében, mert ezzel most a félév végén nagyon súlyos csapást mérne a miniszter az egyetem polgárságára. Bizony nagyon meg kell gondolni a miniszternek ezt a dolgot a mig ezzel a végső eszközzel akar hatni az ifjuságra. Egyebekben pedig mindnyájan azt hiszik, hogy a mig tette kerülne a dolog, adigra nemcsak az ifju politikusok, de az öregek is megtalálják a kibontakozás útját, a mi nemcsak az ifjuságra, de az országra nézve is kívánatos volna.

— **A katolikus kongrua.** A katolikus központi kongrua-bizottság mult évi november hó 28-án tartott utolsó ülésében elfogadott ügyrendje értelmében folyó hó derekán tartja

első rendes ülését, melyre *Samassa* József dr. egri érsek, bizottsági elnök megbízásából közelebb szétkülidik a meghívókat az időközben tetemesen szaporított bizottság tagjaihoz. Mint-hogy az október 12-én tartott ülésben bejelentett jövedelmi összeírások pótlása azóta lehetővé vált. a bizottság most már további haladéknélkül hozzá fog majd ezeknek az összeírásoknak rendszeres fölülvizsgálásához, melyet gyorsabb keresztülvitel végett több albizottság fog végezni és külön-külön előadó utján csoportonként a nagybizottságnak előterjeszteni. Így remélhető, hogy a munka rövid idő alatt és lelkiismeretes alaposással elvégződik és elérhető lesz az a cél, hogy a latin, görög s örmény szertartású katolikus papság — egy időben az állam által a többi felekezeteknek biztosított kongrua kiutalványozásával — fog az annyira szükséges jövedelem-kiegészítés élvezetébe lépni. Az erre vonatkozólag előirányzatba vett 1.200.000 forint, melyből a gör. kat. papság szük ellátása tagjainak 880.000 forint jut, teljes fedezetet talál a nagy jövedelmű egyházi javadalmak arányos hozzájárulásában, minek következtében elesnek mindazok a nehézségek, melyek az ez ügyben tartott püspöki értekezletnek annak idején bizonyos részről fölmerültek.

— **Beszéljen a bivalyborjuról!** Véres párvialadnak lesz ez a néhány szó alkalmasint az elsidőzője. A képviselőház tegnapi ülésén *Rakovszky* István képviselő a Ház egyik jegyzője jözi, de kissé gunyos megjegyzések kíséretében olvasta föl a távollevő kormányparti képviselők névsorát. *Zeyk* Gábor képviselő az méregbe hozta a valami kicsinylő szót kiáltott *Rakovszky*-nak, a ki nyomban visszaküldte neki:

— **Beszéljen inkább a bivalbornyuról!** Ennek a megjegyzésnek története van. Hir szerint *Ugron* Gábor egyszer azt beszélte, hogy *Zeyk* Gábor a legeredetibb ő-faj: senkinek a két hazában nincs oly kemény csontfeje, mint *Zeyk*nek. Ezt így illusztrálta *Ugron*: *Zeyk* egyszer lovagolt s a tüzes paripája levetette a hátáról. *Zeyk* egy megeresz ivet tett a levegőbe s fejfel egy bivalybikabornyu fejére esett. A bivalybika összezsuzott fejfel terült el a földön s kimult az árnyékvilágból, *Zeyk* ellenben sérteletlenül maradt. A tegnapi szóvaltásból *Rakovszky* István és *Zeyk* Gábor közt lovagias afférel támadt. A két ur segédei ezek: *Zeyk* Gáboré *Berchtold* Arthur gróf és *Molnár* Béla, a *Rakovszky*é pedig *Szentiványi* Árpád és *Kubik* Béla. A békés kiegyenlítés, mint halljuk, nem sikerült: így az ügyet fegyverrel intézik el.

— **Adóbevallás.** A IV. osztályu kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában Székesfejérvár város tanácsa a következőket hozza a polgárság tudomására: 1899. évi január havában az állandó fizetést, nyug-, kegy- vagy tiszteletdíjat húzó állami, törvényhatósági, közalapítványi, községi, egyházi, társulati és magántisztek, tisztviselők, hivatalnokok, közegek, nyug- avagy kegydíjat húzó özvegyek, állandó alkalmazásban levő üzletvezetők, felügyelők, kezelők, könyvvivők, pénztárnokok s általában a 40 forintnál több havi díjt húzó segédek, segéd munkások, állandó fizetést élvező lelkészek, tanárok, tanítók, nevelők írók művészek, hivatalosolgák stb. a kereset adó negyedik osztályu alá tartozó keresményüket — az alább említendő kivételével — a részükre ingyen kiszolgáltatandó vallomási ivenek bevallani tartoznak, azonkivil a vállalatok és intézetek igazgatóságai, előjáróság, pénztár, földbirtokos vagy üzlettulajdonos, kitől vagy a melytől az adóköteles fizetést húzza, szintén kötelezhető arra, hogy a nála, illetve illetékében állandó fizetés mellett alkalmazott egyének név- és fizetés-jegyzékét az adókövető hatóság-nak nyújtsa be. Az adókötelesek az összes rendes fizetést, nyug-, kegy- vagy tiszteletdíjat szóval mindazokat a járandóságokat, melyeket az állásokkal egybekötött bármily néven nevezendő szolgálatuk fejében akár készpénzben,

akár természetnyekben, akár egyéb járulékokban élveznek — a folyó évi, vagy ha az a folyó évre megállapítható nem volna, az előző évi állapot szerint a vallomásba felvenni tartoznak. Ezen kereménynek bevallása alól azok az illetmények sem vétetnek ki, a melyek adóztatás tárgyát nem képezik, mert annak elbírálására: vajjon valamely készpénzbeli vagy természetnybeli járandóság, avagy egyéb járulék a keresetadó negyedik osztálya alá esik-e vagy sem, kizárólag az adó kivetésére illetékes közegek vannak hivatva. A IV. osztályu keresetadó alá tartozó járandóságoknak az államkincstár megrövidítésére irányzott számdékből történt valótlán bmondása vagy be nem vallása (1875: XXIX. t.-cikk 31. §) jövedéki kihágást képez, melynek bírsága 1-8 annyi, mint az az összeg, melylyel az államkincstár megkárosított. Kárösszegnek vétetik az az összeg, melyet a közadók kivetésére illetékes közegek jogörvényesen megállapították. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek tisztviselői vallomást nem adnak, ezeknek illetményeit az illető vállalatok és egyletek kötelesek bevallani, a kivett keresetadót tőlük beszédni és az állampénztárba évnegyedenként beszolgáltatni. Tisztek, tisztviselők és hivatalnokok, kik fizetéseiket állami vagy államkezelés alatt álló közalapítványi pénztárból huzzák, vallomást adni nem kötelesek, ezen adókötelesek kereset adóját a pénzügyi hatóság szabja ki, és havi levonások utján a közpénztár szedi be. Ha valaki a IV. osztályu kereseti adó tárgyát képező többrendbeli illetményt élvez, ilyen esetben a IV. osztályu keresetadó az illetmények összevont összege után vétetik ki.

— **Elfogott ügyvéd és nagy bérlő.** *Farnady István dr. ügyvédet és Löwy Ignác becskeréki kereskedőt a kir. ügyészség megkeresésére elfogták a minap. Farnady István dr. két évvel ezelőtt fogalmazó volt a becskeréki pénzügyigazgatóságának, amikor is összejátszva Löwyvel büntető törvénybe ütköző miskulanciákba keveredett.*

— **Csendháborító.** F. hó 5-én este R. *Scabó Imre* keresztési lakos részeg fővel az éjjeli öröket megtámadta az őrségről Kossa Jánost elkergette, a többi ört pedig ütlegelte. Ezek azután magára hagyták a virtuskodó legényt, kedvét azonban majd elveszi a bíróság, hol feljelentették csendháborításért.

— **A Dreyfuss ügyében** oly szomorú szerepet játszó Walsyn Esterházy volt franciaízi örnagy nevét sok lap előszeretettel egyszerűen csak Eszterháznak mondja. A mi sok olvasóban azt a téves hitet támaszthatná, hogy ez a kétes erkölcsű úr a magyar Eszterházyakkal, valamely rokonai összeköttetésben áll, pedig sem a herceg, sem a gróf Esterházy család, nem vallja őt magáénak. A család hercegi ága, melynek majorescoja, csak a mult hóban nősült, Magyarország legnagyobb földbirtokosa a grófi család, részint dunántúli megyékben nagy kiterjedésű birtokok tulajdonosa, részint erdélyi mánások, ezek egyike gróf Esterházy Géza a nevétől ország szerte ismert cognac gyárat alapította meg évekkel ezelőtt, de valamennyi tagja e nagyhirű magyar mánás családnak erköcsi tekintetben minden kétségen felül álló feltétlenül gentleman, a kikkel egy lélegzetre Walsyn Kalandor úr nevét még ki-ejteni sem lehet a nélkül, hogy meg ne bánaná az ember. az Esterházy nevet jogosan viselő és arra büszke családot mely Magyarországnak több nagy férfit szolgáltatott már.

— **Záróra.** *Mike József velencei* korcsmáját a járőr f. hó 8-án este 10-kor tehát a megengedett időn túl, nyitva találta. Mikor pedig figyelmeztette a korcsmárost az idő előre haladottságára, ez nem vette figyelembe, hanem tovább is kiszolgálta vendégeit. A jó urnak most ezért meggyűlik a baja.

— **Hűtlen cseléd.** *Albrecht Mari lovasberényi lakos, gazdája, Vértés Károly* kabátja zsebéből, majd iróasztala fiókjából hosszabb időn keresztül ellopott 39 frt 50 krt. A tolvajt letartóztatták és átadják a helybeli kir. ügyészségnek.

— **Rendőrségi hírek.** *Galaba Mihály* süttö-utca 13. sz. lakos cipész segéd vasárnap éjjel fél 11 órakor a kórház-utczát végig ordította s az őt figyelmeztető rendőrsel gorombáskodott. Ez őt behísérte s reggelig fogva tartotta. A rendőrség két rendbeli kihágásért 5-5 frtra büntette. — A 42. és 18. számú egyfogatu bérkocsisok f. hó 5-én nem jelentek meg a vasuton szolgálatra, miért 1-1 forintra lettek büntetve. — *Odor Sándorné* *iszka-szentgyörgyi* lakos f. hó 7-én a hetivására jött és itt a simor-utczán egy kocsit mellett pénztártárczáját leejtette. A kocsit mellett *Pollák Mari* kéregetőn állott, ki a pénztárczát megtalálva, magáéva tette. Az ügyet átteszik a járásbíróshoz. — *Schultz Józsefné* simor-utca 24. sz. lakos *Bogár Gyulától* ezelőtt két hónapja talicskát kért kölcsön. Mikor aztán már nem volt szüksége rá, visszaakarta gazdájának szolgáltatni. A visszavételre vállalkozott *Szabó Györgyné*, ki azonban a helyett, hogy visszavitte volna, eltulajdonította. A talicskát nála meg is találták. Szabónét *Schultzné* feljelentette a rendőrségnél. Ügyüket átteszik a járásbíróshoz.

IRODALOM.

A próbaév után. Az irodalom minden új eseményét kételkedve, bizalmatlanul fogadják. Valahányszor új folyóirat indul meg, nyomban megerednek a kaszandrai jóslások: „ez sem fog soká élni!” Nem alaptalanok ezek a jóslatok. Új vállalatnak széles körben való terjesztése annyi küzdelem jár, hogy csak a legkiválóbb, legéletrevalóbb állja ki ezt a kemény próbát, de ha kiállotta, az aztán kétségtelen jele ki-válóságának, életrevalóságának. Ilyen küzdelem kezdte meg pályafutását az „**ELŐKELO VILÁG**” is, a melyet azért is bizalmatlanul fogadtak, mert az igazi magyarság eszméi hirdetőjének vallotta magát. És daczára ennek az „**ELŐKELO VILÁG**” fényesen kiállította az első év megpróbáltatásait és most szép olvasó-körrel, tartalmilag és szellemileg megerősödvé lép második évfolyamába. Az első év küzdelmeinek már is megvan az az eredménye, hogy sikerült a magyar nemességben nemessége öntudatát fölbresztetni, amit pártolói nagy köre és az olvasó közönség köréből naponta érkező elismerő levelek bizonyítanak. Hogy ez csak kezdete a sikernek és lesz még folytatása, arról kezesedik az az írótlábor, a mely *Lenyegyel Gizellát*, az „**ELŐKELO VILÁG**” szerkesztőjét hazafias nagy feladatában támogatja. Érdekes újítás az újságirodalom terén, hogy a kik épen kívánják, kiválóan elegáns, merített papirosan kaphatják a lapot, a mi diszjúm jellegét adja az „**ELŐKELO VILÁG**”-nak. A diszkiadás ára egy évre 20 frt. A rendes (finom fehér simított papíron) kiadás előfizetési ára egész évre 8 frt. Előfizethetni a lap kiadóhivatalában: Budapest, István-út 40. sz., vagy postautalványnyal.

Pillangó. Pompás újvi száma van a *Pillangó* című élcz lapnak, amely magas színvonalon álló tartalmával gyönyörű képeivel oly

hamar kivívta a közönség elismerését. Az új esztendővel is annak ígérkezik, ami eddig volt ostorozója a társadalom félszégeinek, de e téren is kirekesztve mindazt, a mi a jó izlést, a tisztességet sérthetné. A „*Pillangó*” újvi száma egy értékes és érdemes irodalmi album, a melyben az olvasó közönség a magyar irodalom és művészet jeles emberének autogrammját találja olyan költemények és cikkek alatt, a melyek direkt a „*Pillangó*” számára íródtak. *Jókay Mór*, a magyar humor királya, volt az első, a ki a „*Pillangó*” kéziratával megtisztelte, *Ábrányi Emil*, a jeles költő, gyönyörű költeményt írt a *Pillangóról*. A „*Pillangó*” előfizetési ára egész évre: 4 frt; félévre: 2 frt; negyedévre: 1 frt. A „*Pillangó*” kiadóhivatala: Budapest, VI., Teréz-kört 35. sz. I. emelet alatt van.

Egyedüli magyar szaklap, mely a hitoktatóssal behatóan és alaposan foglalkozik, és annak emelésére és fejlesztésére fekteti a tőszult a: „*Katholikus Tanügy*”, a nevelés és tanítási-ügy összes ágait felölelő kath. ped. szakközlöny. Havonként 3-szor jelenik meg 12 oldalnyi terjedelemmel és előfizetési ára egész évre csak 3 frt. Lehet erga 10 sacra is megrendelni. A derék lapot, mely 1899-ben V. évfolyamát kezdi meg, a legmelegebben ajánljuk a ft. papság és tanító urak buzgó pártfogásába. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest. VI., Érsek-u. 12. sz.

KÜLÖNFÉLE.

|| **Párisi börtönök.** London és egyéb európai nagyvárosok példájára most Páris is kiteszi a város középpontjából valahová a város elé nagy börtönöket, részint közegészségi, részint gazdasági szempontokból. Párisnak összes történelmi híru börtönei: Mazas, La grande Roquette, La petite Roquette, St.-Palagie, St.-Lazare, La Conciergie. — mind a legnépesebb városrészek közepébe vannak beékelve, a hol egyébként is minden négyzetméter terület egy-egy kis vagyonnak felel meg. A börtönök lerombolásával és a telkek eladásával akarja aztán a kormány megszerezni a modernül megépítendő és berendezendő börtönépületek költségeit. Így például a Mazas-fogházat, a hol az utolsó fél évszáz sok nagynevű pénzembere út már megvette a Páris-Lyon-Méditerranée-vasuti társaság hat millió frankon és nagy áruaktárt akar a helyébe építtetni. A St.-Palagie börtön telkét is megvették már a telekspekulánsok. Ebben a fogházban Franciaországnak már majdnem valamennyi neves írója és újságírója be volt csukva, valamint igen sok államférfiu és politikus, főleg III. Napoleon uralkodása utolsó éveiben, mert St.-Palagie volt a politikai fogház és olyan írók kerültek bele, a kik vétettek a sajtóbörtvény ellen, a legutolsó börtönlakók egyike *Roche-fort Henri* volt. Az elűt e falak közt időztek: *Gambetta Leo*; *Ranc szenátor*, a ki 1871-ben in contumaciám halálra ítélték, de a ki 1879-ben megkegyelmeztek; *Villemeasant*, a *Figaro* megalapítója; *Girardin Emil*; *Jules Favre*; *Lockroy (Eduard Simon)*, a jelenlegi tengerészeti miniszter; a két *Dumas* és még számosan. St.-Lazare sokáig asszonyok börtöne volt, most már lerombolták. *Conciergie* vizsgálati börtön volt, ebben tepsed például a szerencsétlen *Mária Antoinette királyné*, *Robespierre*, *Corday Sarolta*, III. *Napoleon* (mielőtt trónra jutott), a jelenlegi *Orléáni herceg*, *Napoleon Jeromos herceg*, az elhalt *Persigny herceg* stb, mind mind hosszabb-rövidebb ideig önkéntelen lakói voltak a börtönnek.

KÖZGAZDASÁG.

* **Az ex-lex és az illetékjövdelem.** Az ex-lex állapot következtében a pénzügyi kormányzatnak egy bőséges forrása, az illetéki-szabás is erősen megcsappant. Az illetékeket nevezetesen az olyan ügyleteknél, a melyeknél az illetékhizetés presszió alatt áll, vagy az illetékhizetés az ügylet létrejöttének föltételei közé tartozik, megfizetik a felek s így például a hagyatéki eljárásnál, adósságok konverziójánál, váltókölcsönöknél stb. természetesen befolyznak az illetékek, de például adásvételi szerződéseknél s hasonló ügyleteknél nem. A bíróságoknál az ügyvédek egy része tudvalegőleg bélyegtelenül adja be aktáit; a kinestárnak ezen a részen való károsodása még csak utóbb lesz fölbecsülhető; de mintán most a tévedésből kevesebb bélyeggel ellátott okiratokat nem leletezik meg, az illetékjövdelem ez uton is tetemesen csökken. Ilyképpen értesülésünk szerint január első hetében a tavalyi első hét illetékjövdelmének mintegy harmadrészével csappant meg az állampénztárnak a jövdelme.

* **Jutalom az erdősitésért.** A földmíveléstügyi miniszter 1893-ban pályázatot hirdetett abban az évben teljesített oly erdősitéseknek megjutalmazására, melyek közgazdasági tekintetből megjutalmazásra legérdemesebbnek fognak találtatni. A kitűzött 6 nagy- és 6 elismerő-jutalmat a következő birtokosoknak adományozta: Az elsőrendű első nagy jutalmat, azaz 1000 koronát a brassóvármegyei Tatrang községnek, az elsőrendű második nagy jutalmat, azaz 1000 koronát Putnok Domokosnak, a másodrendű első nagy jutalmat, azaz 800 koronát a brassóvármegyei Hosszafalu községnek, a másodrendű második nagy jutalmat, azaz 800 koronát a csikvármegyei Csik-Szép-Viz községnek, a harmadrendű első nagy jutalmat, azaz 6000 koronát a pozsonyvármegyei Laksár-Ujfalu községnek, a harmadrendű második nagy jutalmat, azaz 500 koronát Alitisz Miklósnak, továbbá az elsőrendű első elismerő jutalmat, azaz 400 koronát a barsvármegyei Pálos-Nagy-Mező községnek, az elsőrendű második elismerő jutalmat, azaz 400 koronát a torda-aranyosvármegyei Nagy-Oklos községnek, a másodrendű első elismerő jutalmat, azaz 200 koronát a csikvármegyei Csik-Szent-király községnek, a másodrendű második elismerő jutalmat, azaz 200 koronát a torda-aranyosvármegyei Magura községnek, a harmadrendű első elismerő jutalmat, azaz 100 koronát Deutsek Antalnak s végre a harmadrendű második elismerő jutalmat, azaz 100 koronát a torda-aranyosvármegyei Sinfalu községnek. A brassóvármegyei Bácsfalu község, a pozsonyvármegyei Bur-Szent-Miklós és Jakabfalu község volt urbéresei s Csikborzova és Csik-Szent-Simon kösége egyenként 100-200 forint pénzsegítséget kaptak. Irásbeli elismerését és köszönetét fejezte ki a miniszter Majláth József gróffal, Nyáry Jenő bárónak, Zichy Ferencz bárónak, a salgótarjáni közönbánya részvénytársaságnak, Esterházy Miklós Móricz grófnak, Blaskovich Elemérnek és Bergl Józsefnek.

* **A postatakarékpénztár állapota.** A m. kir. postatakarékpénztárnál a betétálladék november végén a takarékforgalomban 12,909,511 frt, a csekkforgalomban 10,751,357 frt volt. Betettek december folyamán 880,548, illetve 47,903,177 frtot. Visszafizettek 898,752, illetve 48,244,425 frtot. A betétek csökkenése tehát 18,01, illetve 341,248 frt frt. Betétálladék december végén 11,891,307, illetve 10,410,109 frt. Az 1898. év december végéig kiállított járadék-könyvecskék száma 1744, melyekre összesen 2,296,350 frt névértékű értékpapir van az intézetnél elhelyezve. A betevők részére 1898. december végéig vásárolt és számukra megküldött az intézet 5,847,230 frt névértékű értékpapirt.

* **A jegybank üzleteredménye.** Bécsből jelentik táviratban: Az osztrák-magyar bank

mai közgyűlésén előterjesztetett mérleg szerint az 1898-iki egész osztalék részvényenként 44 frt 10 kr. (35%) lesz, az 1898. év második felére szóló szelvényre tehát 29 frt 10 kr jut. A két kormán a mult év nyereségéből 314,143 frt 277/2 krt kapott, a bank jegyadója pedig 124,694 frt 79 kr.

* **Gazdasági cselédek és munkások jutalmazása.** A földmívelésügyi tárca 1898. évi költségvetésébe megfelelő összeg vétetett föl a jó gazdasági cselédek és munkások jutalmazására azon czélből, hogy a földmívelésügyi miniszter az elismerésre méltó kiválóság, a példás hűség, a kifogástalan munkálkodás anyagilag is érdekes alakban való kitüntetésé révén serkentő példát nyujthasson a munkásokoztálynak, hogy ily módon hozzájárulhasson azon társadalmi okok elhárításához, melyek a munkás népet a bujtoztatásokra itt-ott fogékonyabbá tették. A gazdasági egyletek, mezőgazdasági bizottságok vezetőinek közreműködésével a helyi hatóságok december hó folyamán terjesztették föl a jutalomra érdemes, hosszabb időt egy helyben töltött, gazdasági cselédek és munkások névjegyzékét, a kik között nem egy cseléd van, ki 30 40 éve szolgál egy helyen, s nem egy munkás van, ki évtizedek óta mindig egy azon gazdaságba jár aratni s napszámba. A földmívelésügyi miniszter e javaslatok alapján ezuttal több mint 200 cselédnek, illetve munkásnak utalványozott fejükéint ötven forintnyi jutalmat s e mellett mindenik részére díszesen kiállított dicséző oklevelet is adott. A pénzbeli jutalmak s a dicséző okiratok csinos keretbe foglalva ez év elején lesznek a hatóság s a gazdaközönség képviselői által a jutalmazottak részére kérésre a helyi viszonyoknak megfelelőleg mindenütt oly ünnepélyes formában, melynek révén leginkább kifejezésre juthat a jutalmazások erkölcsi értéke, másfelől a gazdasági cselédek és munkások előtt leginkább feltűntethető lesz az elismeréssel jutalmazottak követésre méltó példája.

* **Az államvasutak bevétele.** A végleges leszámolás szerint a m. kir. államvasutak bevételei a mult év szeptember havában is jóval kedvezőbbek voltak, mint annak idején ideiglenesen kimutatták, még pedig mintegy 600 ezer forinttal, úgy hogy a végeredmény csaknem egy millió forinttal kedvezőbb, mint az előző 1897. év szeptember hónapban. Volt ugyanis a bevétel szeptember hónapban: a személy forgalom után 2,502,595 frt, az áruforgalom után 6,683,845 frt, a különféle bevételek kitétek 675,044 frtot. Az összes bevétel volt szeptember hónapban 9,861,484 frt. Az év eleje óta szeptember hónap végéig pedig a bevétel volt: a személy forgalomból 17,723,910 frt, az áru forgalomból 46,002,246 frt, különféle után 5,000,388 frt. (Összesen 70,736,542 frt, mely számmal ezaknem eléretett a tudvalegőleg ugy a személy, mint az áru forgalom tekintetében igen kedvező 1899. évrnek eredménye, mely szeptember hónap végéig 71,047,656 frtot tett.

* **Sorsolás.** Bécsből jelentik: Az 1889. évi II. kibocsátású földhitel sorsjegyek szombati húzásán az 50000 frtos főnyereményt a 3101 sor. 50 sz. sorsjegy, a 2000 frtos második nyereményt a 3215 sor. 12 sz. sorsjegy nyerte meg. 1000-1000 frtot nyertek az 524 sor. 39 sz. és az 1306 sor. 50 sz. sorsjegyek.

Felölös szerkesztő: **Bárá Proff Kocsárd.**

Vasuti menetrend.

Érvényes október 1-től.

Cs. kir. szab. déli vaspálya.

Budapest	Székesfehérvár	N.-Kanizsa
indul	érkezik	indul
indul	érkezik	érkezik
Szem. v. 6.55 reg.	9.— d.e.	9.24 d.e.
Gyors v. 8.— reg.	9.14 d.e.	9.19 d.e.
Szem. v. 2.35 d.u.	4.29 d.u.	4.35 d.u.
Szem. v. 5.25 d.u.	7.39 este	8.50 este
Gyors v. 8.— este	9.17 este	9.22 este
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este
		3.52 éjjel

N.-Kanizsa	Székesfehérvár	Budapest
indul	érkezik	indul
indul	érkezik	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.
Szem. v. —	—	6.— reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.34 reg.
Szem. v. 9.30 d.e.	2.03 d.u.	2.35 d.u.
Szem. v. 2.— d.u.	6.01 d.u.	6.09 este
Gyors v. 5.03 d.u.	7.48 este	7.58 este
		9.20 este
Komárom-Ujszöny	Székesfehérvár	
indul	érkezik	
Szem. v. 4.40 reg.	7.28 reg.	
Szem. v. 12.13 d.u.	2.27 d.u.	
Vegy. v. 6.30 este	11.12 éjjel	
Székesfehérvár	Komárom-Ujszöny	
indul	érkezik	
Szem. v. 6.10 reg.	8.34 reg.	
Vegy. v. 10.— d.e.	2.50 d.u.	
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel	
Fejér- és tolnamegyei h. é. vasut.		
Székesfehérvár	Sárbogárd	
indul	érkezik	
V. v. 9.20 reg.	10.56 d.e.	
V. v. 2.50 d.u.	4.30 d.u.	
Sárbogárd	Székesfehérvár	
indul	érkezik	
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.	
V. v. 12.— délben	1.47 d.u.	
Székesfehérvár	Adony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.33 d.u.
V. v. 3.45 d.u.	5.12 d.u.	9.33 este
Paks	Adony-Szabolcs	Székesfehérvár
indul	érkezik	érkezik
V. v. 2.— reg.	5.13 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.29 d.u.	5.28 este	7.25 este
Székesfehérvár	Bicske	
indul	érkezik	
V. v. 9.30 reg.	12.31 d.u.	
V. v. 2.10 d.u.	4.53 d.u.	
Bicske	Székesfehérvár	
indul	érkezik	
V. v. 5.35 reg	8.10 reg.	
V. v. 6.30 este	9.12 este.	

Fedezési hirdetés.

Gr. Zichy János Zichy-ujfalusi ménésében a jövő fedezési idényben idegen kanczákat is fedez:

King Almonarch

év es amerikai ügető (ap. Almonarch, a. Dan of S. R.) sötét sárga, 170 cm. magas, record: 1 kilomert 1 perc 35 mpercz alatt fut be.

Fedezési díj: 50 frt. Kanczák ellátása kiséri áron.

197. 2-1 **Bővebbet a ménés-intézőség.**

FOGAK

2 frttól, annélkül, hogy a gyökereket el kell távolítani.

Tartós plomba 1 frt 50 krtól.

Foghuzás 50 kr.

Fogorvos Dr. RITSCHER,

Székesfehérvár, sas-utca 2. sz.

13. 20-5